

Bolksbeekweg 7

Landschappelijke inpassing
nieuwe bedrijfswoning

Eelerwoude

Op weg naar 100% natuurinclusief >

Landschappelijke inpassing

Bestaande situatie

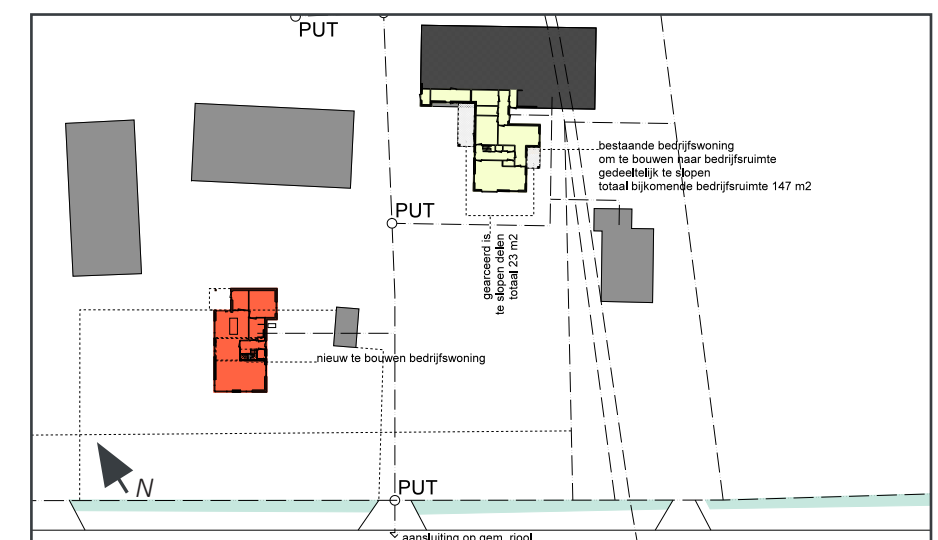
Luchtfoto erf Bolksbeekweg 7 en 9.

Het erf aan de Bolksbeekweg is van oorsprong en agrarisch bedrijf in het buitengebied van Lochem. Een aantal jaren geleden heeft de familie te Velthuis de recreatietak op het erf geïntroduceerd, welke door de jaren heen steeds verder is uitgebreid.

De familie is voornemens om het erf verder uit te bereiden met een nieuwe woning, waardoor de volgende generatie zich ook kan huisvesten op het erf. De woonbestemming van de huidige bedrijfswoning op Bolksbeekweg 7 komt te vervallen en wordt daarmee onderdeel van het bedrijf in de vorm van kantoor en bedrijfsruimte voor de recreatietak.

De nieuwe woning is op het voorerf gepositioneerd waarbij rekening is gehouden met de huidige bebouwing. De nieuwe bebouwing is zo gepositioneerd dat het past bij de één erf-gedachte en daarmee het van oudsher boerenerf niet uit zijn verband trekt.

Landschappelijke context speelt een belangrijke rol in vormgeving en opbouw van het erf. Het landschappelijk inpassingsplan sluit aan op het omliggende landschap. Met karakteristieke erfbeplanting wordt de ruimtelijke kwaliteit van het landschap verbeterd. Door passende structuren en elementen toe te passen, wordt er eenheid en rust gecreëerd op het erf. Daarnaast moet er een duidelijk verschil tussen het voor- en achtererf zichtbaar zijn.

Bouwtekening nieuwe situatie Bolksbeekweg 7 (oranje vlak weergeeft het bouwblok van nieuwe bedrijfswoning).

Landschappelijke inpassing

Bestaande situatie

Luchtfoto erf Bolksbeekweg 7 en 9. Voorerf (rood omlijnd) is het plangebied voor de landschappelijke inpassing.

Oprit met beukenlaan met zicht op de Bolksbeekweg.

Zicht vanaf de oostzijde richting de boomgaard.

Erfgrens, met aangeplant besdragend plantsoen waar de boomgaard op aansluit.

Grens tussen voor- en achtererf.

Zicht op de voortuin van huidige woningen.

Erfgrens richting Bolksbeekweg, met aangeplant besdragend plantsoen.

Landschappelijke inpassing

Bestaande situatie en landschapsanalyse

Het plangebied ligt in het buitengebied van Lochem in buurtschap Nettelhorst. Nettelhorst ligt tussen de rivieren de Berkel en de Bolksbeek in, welke in contact staan met de IJssel en het Twentekanaal. Het water kon de klei en keileemlaag moeilijk doordringen en maakt daardoor een slingerende weg richting het oosten, naar de lager gelegen IJssel. Het water kreeg een uitweg en liet onderweg zijn sporen achter. Onder andere door deze rivieren heeft het landschap zich rondom gevormd.

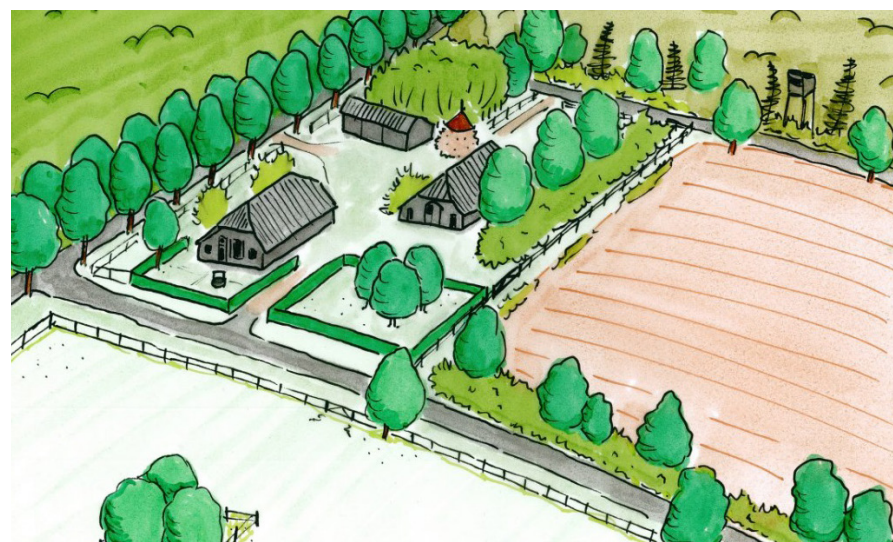
Het plangebied ligt op een splitsing van verschillende landschapstypes (zie geomorfologische kaart). Alles bij elkaar genomen ligt het plangebied in het 'Natte heide en broekontginningen landschap'. Het gebied ten noorden kenmerkt zich als broeklandschap. Dit een lager gelegen gebied en behoort tot de beekdalen. De gronden hebben onder invloed van de rivier gestaan en stonden bij een hoge grondwaterstand onder water. Kenmerkend zijn de omliggende hogere dekzandkopjes. Ten zuiden van het plangebied kenmerkt het landschap zich als heideontginning, de onbewerkte woeste gronden welke zijn ontgonnen voor agrarische doeleinden. Vanaf de ontginnings as werden rechte wegen en percelen gemaakt waarbij beken en sloten vaak de kavelgrens vormden. Het was een besloten landschap met veel houtwallen en singels. Doordat het gebied verschillende hoogtes kent, komt er zowel grasland als bouwland voor. De bebouwing zelf staat verspreid door het landschap en vestigde zich op de hogere dekzandkopjes.

Nettelhorst vormde samen met buurtschap Langen, de Marke 'Nettelhorst-Langen'. De buurtschappen lagen op één van de hoger gelegen zandkoppen in het lager gelegen gebied. Deze zandkoppen waren ideaal voor akkerbouw en huisvesting. De lager gelegen gebieden rondom bestonden uit woeste gronden. Op de hogere gebieden van de woeste gronden stond bos en heide en op de lagere delen waren de broekbossen. De Broekstraat vormt de hoofdas van buurtschap Nettelhorst waar vanuit men het omliggende landschap is gaan ontginnen.

Erfindeling

De traditionele verdeling op een boerenerf had te maken met de taakverdeling van de boer en boerin. Door denkbeeldige lijnen, tussen verschillende gebouwen, werd het erf opgedeeld in het voor- en achtererf. Het voorerf beschikte over een gazonnetje, huisweide, siertuin en/of kleine boomgaard. Vroeger had het voorerf voornamelijk de functie als nutstuin, later werd het voorerf meer ingericht als siertuin. Deze karakteristieke inrichting van het erf sluit aan bij de landschappelijke context. Door het erf landschappelijk in te passen wordt tevens de ruimtelijke kwaliteit verbeterd.

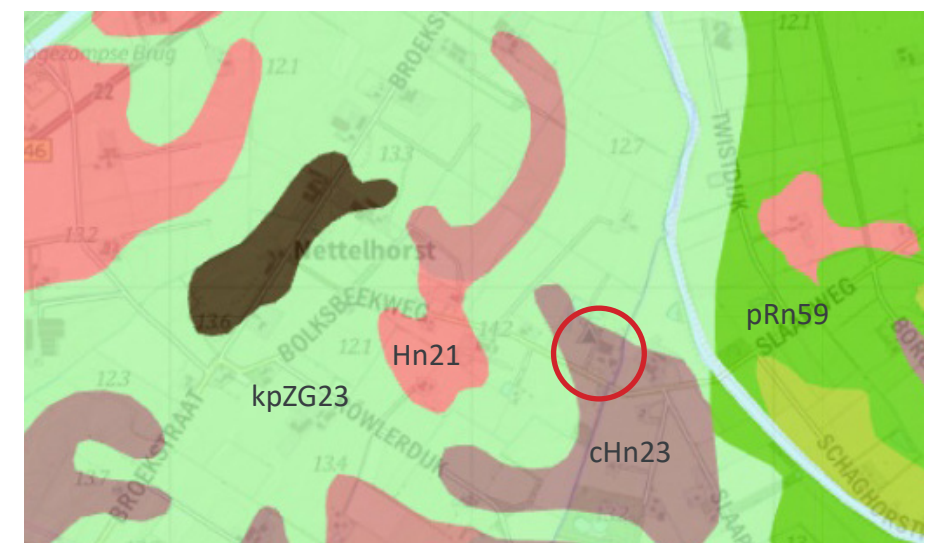
Qua beplanting zijn hagen een veel voorkomende beplantingselement. Vaak rondom de voortuin, moestuin, boomgaard of als perceelscheiding. Een hoogstamfruitgaard was vroeger voor eigen consumptie, van het fruit werden verschillende dingen gemaakt die vervolgens later in het jaar genuttigd konden worden. Vaak bestond de fruitgaard uit verschillende soorten die elkaar konden bestuiven. Daarnaast werd een erf vaak omsloten met houtsingels. De houtsingels zorgden voor afscherming maar ook voor haardhout en gereedschapshout. Daarnaast stonden er op het erf ook een aantal solitaire bomen welke imposant aanwezig waren.

Principeschets erfinrichting heideontginningslandschap (Bron: stichting landschapsbeheer Gelderland).

Geomorfologische kaart.

Bodemkaart.

AHN hoogtekaart waarop duidelijk de kleine dekzandruggen zichtbaar zijn tussen het laag gelegen broeklandschap.

Landschappelijke inpassing

Inrichtingsplan

Landschappelijk inpassingsplan

Het huidige erf beschikt al over een aantal karakteristieke groenelementen. Echter is het voorerf grootschalig opgezet en is het niet passend bij de omgeving.

Door de nieuwe woning veranderd de opbouw van het voorerf waardoor het vraagt om een kleinschaligere opzet. Daarnaast zal vanwege de nieuwe woning een deel van de huidige hoogstamfruitgaard plaatst moeten maken. Doordat een deel van de fruitgaard opgeofferd moet worden, krijgt de boomgaard een kleiner omvang wat qua volume beter past bij de nieuwe woning en erf opzet. De westzijde van de boomgaard blijft behouden en wordt omringd door een nieuwe meidoornhaag, welke tot maximaal 1,5 meter hoog wordt. De overige fruitbomen die geen plek meer hebben in de boomgaard worden elders op het erf herplant. Het zijn nog jonge gezonde fruitbomen, circa 10 jaar, waardoor ze nog lang mee kunnen. De overgebleven fruitbomen worden onder andere aan de oostzijde van de nieuwe woning herplant. Twee stuks in combinatie met een nieuwe solitaire boom. Ook worden twee fruitbomen herplant nabij de bestaande solitaire rode beuk aan de oostzijde van het erf. Deze twee fruitbomen en rode beuk worden omringd door een haagbeuk haag en vormen een kleine weide. In de kleine weide en de boomgaard komt een kruidenrijk grasmengsel en wordt minder vaak gemaaid dan het omliggende gras waardoor er een contrast ontstaat in vegetatie. Om de grens tussen het voor- en achtererf verder aan te zetten komt aan de westzijde van het erf een nieuw houtsingel. Deze houtsingel bestaat uit verschillende plantsoorten en schijnt tevens de schuren af. Ook wordt er een nieuwe losse haag aangeplant met verschillende plantsoorten aan de achterzijde van de woning.

Met de nieuwe landschappelijke inpassing beschikt het erf weer over de Achterhoekse kenmerken, passend bij het heideontginningslandschap. Door diverse inheemse plantsoorten aan te planten wordt tevens de biodiversiteit op en rondom het erf opgewaardeerd.

Landschappelijke inpassing

Beplantingselementen

Houtsingel die de grens tussen het voor- en achtererf visualiseert.

Strakke meidoornhaag van maximaal 1,5 meter hoog rondom de hoogstam boomgaard.

Losse haag met verschillende soorten die de afscheiding vormt voor de achtertuin van de nieuwe woning.

Strakke haagbeuk haag van maximaal 1,5 meter hoog, rondom de weide met kruidenrijkmengsel.

Kruidenrijk grasmengsel.

Solitaire boom op het voorerf zoals de noot.

Landschappelijke inpassing

Plantlijst

Beplantingsvak	Plantnaam	Plantmaat	Kwaliteit	%	oppervlak (m2)	Stuks per m2	planten (stuks)	Eenheid	Plantverband
BF									
	*Bestaande fruitbomen								
S1									
	Juglans regia	16-18	drdkl Ø50cm				1	st	n.v.t.
S2									
	Fagus sylvatica 'Fastigiata'	16-18	drdkl Ø50cm				1	st	n.v.t.
S3									
	Betula pubescens	16-18	drdkl Ø50cm				1	st	n.v.t.
Haag 1									
	Crataegus monogyna	60/80	wortelgoed			6m1	480	st	Enkele rij
Haag 2									
	Crataegus monogyna	60/80	wortelgoed					st	Enkele rij
	Prunus spinosa	60-80	C2					st	Enkele rij
	Carpinus betulus	60/80	wortelgoed					st	Enkele rij
	Acer campestre	60/80	wortelgoed					st	Enkele rij
Haag 3									
	Carpinus betulus	60/80	wortelgoed			6m1	420	st	Enkele rij
HS 1					110	3			
	Sambucus nigra	80/100	volle grond	10			33	st	Wildverband
	Crataegus monogyna	60/80	wortelgoed	15			50	st	Wildverband
	Carpinus betulus	60/80	wortelgoed	10			33	st	Wildverband
	Ilex aquifolium	80-100	C5	15			50	st	Wildverband
	Lonicera periclymenum	150-175	C2	15			50	st	Wildverband
	Sorbus aucuparia	8-10	drdkl Ø20cm	10			33	st	Wildverband
	Corylus avellana	60-80	C3	10			33	st	Wildverband
	Frangula alnus	60-100	C2	15			50	st	Wildverband
K									
	Natuurlijke kruidenvegetatie				700				n.v.t.

* 4 stuks van de fruitbomen uit de huidige boomgaard worden op het voor erf herplant.
De overige fruitbomen kunnen elders op het erf een nieuwe plek krijgen.

